

Opiata prenumeracyjna na Kronikę Wiadomości Krajowych i Zagranicznych, wynosi: a) w Warszawie rocznie rs. 7 kop. 20 (złp. 48); b) kwartalnie rs. 1 kopiejek 80 (złp. 12); miesięcznie kop. 60 (złp. 4.)

KRONIKA

Na prowincji w Królestwie z pocztą rocznie rs. 12 (złp. 80); kwartalnie rs. 3 (złp. 20). W Cesarstwie zaś sama opłata co na prowincji w Królestwie, z dodatkiem rs. 4 rocznie lub 1 kwartalnie za koperty.

WIADOMOŚCI KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

Jutro ŚŚ. Fortunata K. i Prokula M.

Wschód słońca o g. 3 m. 47.—Zach. o g. 8 m. 9.

Biuro Redakcji przy ulicy Krakowskie-Przedmieście w domu Nro 391, naprzeciw Saskiego placu.

Dzisiaj stopni ciepła 14, wczoraj w poł. ciep. 18. Wysokość wody na Wiśle stóp 4 cali 3.

Z Petersburga, d. 10 (22) maja.

Dnia 3go maja dopełniony został, w kościele dworskim Carskojelskiego wielkiego pałacu, podług ceremonjału Najwyższej zatwierdzonego, chrzest św. Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Xięcia Mikołaja Michałowicza, w obec Najjaśniejszych Cesarza i Cesarzowych, Jego Cesarskiej Wysokości Cesarzowicza Następcy Tronu, Ich Cesarskich Wysokości Wielkich Xiążąt: Alexandra, Włodzimierza i Alexego Alexandrowiczów, W. X. Mikołaja Mikołajewicza Starszego, W. X. Alexandry Piotrowny, Xiężniczki Romanowskiej, Xiężniczki Leuchtenbergskiej Marji Maksymilianówny, Jego Cesarskiej Wysokości Xięcia Piotra Oldenburgskiego i Ich Wysokości Xiążąt Alexandra i Jerzego Oldenburgskich.

Wieczorem stolica i miasto Carskie-Sioło były nilluminowane.

— W poniedziałek 4go maja, nadzwyczajny poseł Cesarza Austriackiego, hr. Karoly, miał zaszczyt być przyjętym przez Najjaśniejszego Pana na posłuchaniu pożegnaniem.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

JO. Xiąże Namiestnik udzielił raczył pieniężne wynagrodzenia wójtowi gminy Koneck w pow. Włocławskim Boruckiemu, za okazaną przezeń gorliwość w ujęciu ważnego zbrodniarza Wojciecha Ulińskiego i włościan Franciszce Dązek, za wskazanie miejsca schronienia tego zbrodniarza.

— Według wiadomości z Wilna, dnia 25 kwietnia n. s. o godzinie 4ej po południu, o 10 wiorst na północ od miasta, między wsiami Ledzeniszki i Bondary, należącemi do dóbr Rzesze, własności p. Jasieńskiego, podczas gdy niebo z południowej i zachodniej strony było mocno zachmurzone, powstał uragan, który wyrwawszy z korzeniem cztery brzozy w Bondarach, uszkodziwszy stodołę i trzy chaty włościan, unosząc tumany piasku i zerwaną ze strzech słomy, pędził zrazu na północ-zachód przez wieś Górne Rusaki, Wiskinie, Gajlasze ku folwarkowi Melki, a ztąd zmienił kierunek na północ wschód, przez dobra Kaźmierzowo, Janowil do miasteczka Podbrzezia, gdzie zakończył swój niszczący przebieg, zburzywszy do podwalin stodołę. W przebiegu tą drogą wicher połamał lub powyrwał wszystkie drzewa większe i małe w lasach dóbr Rzesze i Melki, własności pp. Jasieńskiego i Tuczyłowskiego, i tym sposobem zniszczył dwadzieścia dziesiątyn (40 morgów) lasu. W dobrach Gejlasze, własności p. Alexandrowicza, uragan zerwał z nowowyprowadzanego domu dach gontowy z krokwiemi i belkami, i kawałki drzewa porzucił na przestrzeni całej wiorsty i powbił w ziemię z nadzwyczajną siłą, zburzył trzy chaty włościańskie, a z innych pozrywał strzechy; w dobrach Melki uszkodził dach mieszkalnego domu i zburzył dwie stodoły, a w Kaźmierzowie i Janowilu, własności pp. Gurczyna i Jeleńskiego, zniszczył dwa śpiżnice i oborę, i zerwał strzechy z siedmiu chat włościańskich. Szkodę zrządzoną przez uragan obliczają na 10,000 rs. Z ludzi nikt nie zginął, tylko włościanin z dóbr Rzesze Józef Rymasz pochwycony przez uragan i ciśnięty na ziemię, o kilkanaście łokci od miejsca porwania, przechorował w skutek tego cały tydzień, a wieśniaczka z tychże dóbr oberwana belka skaleczyła rękę. Zachwycone przez uragan w polu dwie kobiety i chłopiec, uniknęli groźnego niebezpieczeństwa przez położenie się na ziemi. Siła uraganu była tak wielka, że niektóre porwane deski wbiły się na łokieć w ziemię, a jedna przebiła na wylot świnie. Pień dębu, mającego łokieć średnicy wyrwany został z korzeniem i odrzucony o kilkanaście łokci. Uraganowi towarzyszył drobny deszcz, miejscami zaś była ulewa i padał grad wielkości laskowego orzecha, niekiedy słychać było grzmoty. Droga którą przebiegł uragan, wynosi około 30 wiorst. Przed rozpoczęciem wichru termometr Reaumura pokazywał 9 stopni ciepła, następnie w skutek gradu opadł do 4 stopni.

α. Schmit w jednej z ostatnich prac swoich udziela statystyczne wiadomości poczerpnięte ze starych rękopisów, o zwierzętach dziś wymar-

łych a dawniej zamieszkujących Pomeranję. O zwierzę żyjącym tam w XIII wieku, po raz ostatni spotykamy wzmiankę w 1364 r. Łoś już w połowie XVIIgo wieku zamieszkiwał tylko wschodni powiat Pomeranji, gdy tymczasem rogi tak obficie po całym kraju znajdowane, dowodzą obfitości zwierząt w tych stronach, lecz oznaczyć czas wygaśnięcia nie jesteśmy w stanie. Starożytne rękopisy i kroniki wspominają często o polowaniu na rysia; jeszcze w r. 1727 i 1728 zabito dwóch rysiów w górnej Pomeranji, a w 1729 i 1730 w dolnej 11 sztuk. Dalej w r. 1737 i 38 w całym kraju upolowano 12 rysiów, 8 niedźwiedzi, 94 wilczych samiec, 15 młodych i 89 starych gniazdowców; są to ostatnie wskazówki bytności rysia w tych stronach. Następnie niedźwiedź spotykany był jeszcze do 1750 r. W starożytnych pamiętnikach wspominają o bobrach do połowy XVIIIgo wieku. Kot dziki wygasł dawno.—Pomeranja obfitowała w wilki, szczególnie zaś rozmnożyły się podczas trzydziestoletniej wojny.—W r. 1725 za każdą ubitą samicę naznaczono 10 talarów nagrody. W r. 1747 pojedynczo na wyspie Usedom, w 1800 w lesie Schotlenburgskim, a w 1817 w bliskości Anklam.

— Jako ważną wiadomość dla gospodyń i rzeźników donosimy, że w drukarni J. Jaworskiego wyszła z druku książeczka p. t.: *Podręcznik dla gospodyń*, zawierający opis środków przedsięwziętych dla usunięcia nadużyć przy sprzedaży mięsa. Książeczka ta oprócz przepisów administracyjnych, zawiera jeszcze wzięte z urzędowych danych, dokładne objaśnienie zasady, jakiej się trzymano przy podziale części i gatunków mięsa, oraz niektóre konieczne rady i objaśnienia. Umieszczony na ciele tej książeczki drzeworyt, wyobrażający wołu, na którym każda część jak najwyraźniej jest oznaczona, wraz z załączoną do tego drzeworytu tabelką, objaśniającą dokładnie rozgatkowanie i użycie każdej części mięsa, będą najdogodniejszym i koniecznym wskaźnikiem, którego gospodynie przy nabywaniu mięsa w jatkach trzymać się winny.—Książeczki tej dostać można w drukarni J. Jaworskiego, oraz we wszystkich księgarniach i kantorach pism perjodycznych po kop 10 za egzemplarz.

KWESTARZ.

OBRAZEK WIEJSKI.

(Ciąg dalszy).

Trudno opisać nabożne uniesienie, jakie powstało między gronem wieśniaczem. Wszyscy wdychali, mężczyźni z czapkami w rękach, przestępowali tylko z nogi na nogę, kobiety z podpartymi głowami i potrząsając niemi, przeciągłym głosem zdawały się potwierdzać mowie kwestarza, a Wawrzekowie oboje i Basia na prawdę płakali.

— Dobrze ojciec dobrodzieju, dobrze ojciec duchowny, — mówił Wawrzek, — wszystko tak zrobię, ino niech ta dobrodziej i z innemi dobrodziejami, w modleniu nie zabacza o mnie grzesznym człowieku, bo to... człowiek radby jak najlepiej... a tu jak co skusi człowieka... tak nie poradzi.

— Od Basi pieniędzy wzięść nie mogę, — mówił dalej kwestarz, — bo mnie jako kwestarzowi to dla klasztoru pieniędzy nie wypa-

da brać do ręki, tylko do puszek, a puszek nie mam z sobą...

— A już cię, a widzicie, a sprawiedliwie dobrodziej mówi, — odezwało się kilka głosów, — zawdy należy duchownej osobie wysłuchać jak wypada.

— Ale moje dzieci, — mówił brat dalej — żeby pocziw i nabożnej chęci Basi zadość się stało, bo kto z Bogiem to i z nim Pan Bóg, to od dziś za tydzień odprawi się nabożeństwo na intencję Basi, na które ją zapraszam, a za ten złoty, niech kupi świecę woskową i zawsze ją zapali przy Ewangelji podczas Mszy Śś ile tylko razy będzie w kościele...

— A to dobrze, a to uczciwie, no to widzisz Baśka, o! dobrodziej umie na wszystko poradzić.

— No teraz żegnam was moje dzieci, wybaczcie jeżeli wam czem się naprzykrzyłem...

— A mój Boże jedyny, a czemu? — chyba świętymi słowami, cośwa się do wolna nasłuchali, albo dziećmiakami co dobrodziejowi i bez pacierz pokoju nie dały...

— No bądźcie mi zdrowi, kochajcie mnie, bo Bóg moim świadkiem, że nawet nie umiem opowiedzieć jak ja was kocham. Niech be-

dzie pochwalony Jezus Chrystus. Dalej Wojciechu, w Imię Ojca i Syna i Ducha Świętego, ruszaj.

I wasag otoczony całą gromadą, kobiet, chłopców, dzieci, wyruszył z miejsca, a za nim tuż postępował kwestarz z sołtysiem, zabawiający przez drogę rozmową.

— A i kiedyż ta dobrodzieja mamy się spodziwać we wsi?

— Już to nie przedź moje dzieci, aż około Śgo Jana po owieczkach i gaskach.

— Ino niechta dobrodziej bez łaskę swą prosto do mnie na noc zajeżdża, bo by nam było wszystkim markotno, ino mi się tak coś widzi, że ta dobrodziejowi nie było w mojem chałupsku z wygodą jak wypada, a Bóg świadkiem, że choć ta u nas po chudopacholsku, zwyczajnie jak u chłopą, ale wszystko czyste, białe, świeże, a dobrodziej het! pierzynki w nocy porzucił a ino spał na szczymnej słomie, jakby się brzydził naszym postaniem...

— Mój sołtysie, twarde życie zakonnika, to też i twarde postanie, dlatego...

— To też kobieta dobrodziejowi, — przerwał sołtys, — podłożyła aż dwie pierzynki, bo powiedziała, niech to nie będzie urazą dobrodziej, że choć raz niebożatko pocziwie

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

A U S T R J A.

Wiedeń 24 maja. Odjazd J. C. M. nastąpi zapewne pojutrze t. j. dnia 26 b. m. Zapowiedziane na ten dzień posłuchania zostały odwołane. Ważne dyplomatyczne działania opóźniły odjazd J. C. M., który bezpośrednio udaje się do Medjolanu. — Publiczność niezadowolona z lakonizmu austriackich bulletynów wojennych, doczytuje się rzeczywistej prawdy w zagranicznych gazetach. J. C. M. ciągle odwiedza księcia Metternicha. W sobotę znowu zaszczylił go wizytą, a wczoraj posłał do niego generał-adjutanta hr. Grünne.

Z każdym dniem mnożą się rozporządzenia mające na celu obronę wojenną południowych i zachodnich granic. W Tryście zbiera się brygada pod dowództwem generała Huyn: załogi w Tonale i Stelvio wzmożono, a działa, rakiety i amunicję już tamże posłano. Zapowiedziano także przechód generała dywizji Clam, Gallasa na czele 20,000 ludzi do Włoch. (Neue Pr. Ztg.)

F R A N C J A.

Paryż 25 maja. Świat polityczny i finansowy wielce się tu zaniepokoił różnemi nieprzyjemnemi pogłoskami. Utrzymywano, że Prussy i Anglja zaprotęstowały przeciwko wyprawie księcia Napoleona do Toskanji. Możemy zapewnić, że w tych wszystkich gadaniach nie ma nic uzasadnionego. Być może, że lord Cowley w imieniu rządu angielskiego, czynił poufne uwagi przeciwko wszelkiemu projektowi interwencji, którejby celem była propaganda polityczna lub dynastyczna. Ostrożność to zbyt uczynna, gdyż są to skrupuły, których staranie Cesarz unika. Proklamacja księcia Napoleona ułożona właśnie została w ten sposób, aby te podejrzenia usunęła. Przejście księcia przez Toskanję, jakieśmy to nieraz pisali, jest jedynie środkiem militarnym i tylko militarnym. Co do Pruss, to dla nich są obojętne te sprawy, zwłaszcza że wiedzą, co sądzić o śmiesznych projektach przypisywanych Cesarzowi, a mających jedynie na celu zatruwanie Europy. Spodziewać się przytem należy, że rozsądne rady Pruss wezmą górę nad małemi krajami północnych i południowych Niemiec, które swym niewczesnym zapalem i popieraniem Austrii, kompromitują obecny stan rzeczy.

— Rząd francuzki nie wybrał jeszcze dyplomaty, który ma być wysłany do Neapolu, z taką samą misją, jaką mają spełnić z okazji śmierci króla neapolitańskiego i wstąpienia na tron jego następcy, pan Hübner ze strony Austrii, sir Hudson od Anglii, pan Salmunr od Sardynji i wiele innych ministrów od państw interessowanych w odgadnięciu polityki Franciszka IIgo. Między osobami którym powierzona ma być podobna misja, wymieniają p. Talleyranda, który był w Xięztwach Naddunajskich. Inni cytują pana Thouve-nel. Wybór tu zawsze trudny, gdyż nie należy tracić z widoku, iż podobny poseł z niemałemi będzie miał do waleczenia przeszkodami.

Intrygi i osoby otaczające królowę-matkę, poseł austriacki, administracja nieboszczyka króla,

zapewne przeciwko nam się połączą. Trzeba tu więc będzie charakteru nader giętkiego i zdolności niepospoliczych. Dodać do tego należy, że jak zapewniają. Anglja myśli o odzyskaniu w Neapolu swego wpływu, który przez swoje błędy utraciła w północnych Włoszech.

Pewien dziennik, który często za pośpiesznie z różnemi występuje wiadomościami, donosi, że officerowie armji neapolitańskiej mieli uczynić Franciszkowi IImu przedstawienia, aby zdecydował się połączyć z Piemontem przeciwko Austrii. Według innej wersji, król neapolitański ma wysłać 60,000 żołnierzy do armji sprzymierzonych. Tymczasem zaś żadna depeza ani rządowa ani prywatna nie czyni o tém wzmianki, dla tego sądzimy, iż najprawdopodobniej rząd neapolitański trzymać się będzie najściślejszej neutralności.

— W świecie dyplomatycznym zapewniają, iż pana Wendtland ministra bawarskiego przy tutejszym dworze nie masz teraz w Paryżu. O ile ten fakt jest pewny nie wiemy, w każdym razie sądzimy, iż nie może on być uważany za zerwanie stosunków między dwoma krajami.

— Pan Thonvenel czyni przygotowania do powrotu do Konstantynopola. Wyjechać ma w połowie czerwca.

— Baron Gross nadzwyczajny poseł francuzki, jest tu spodziewany przy końcu b. m.

(Le Nord.)

H I S Z P A N J A.

Madryt 22 maja. Rząd odwołał udzielone zezwolenie na odbycie narady licznego zgromadzenia w celu udzielenia pomocy Włochom powracającym do ojczyzny, ponieważ zezwolenie to nie zgadzało się z ogłoszoną neutralnością.

(Neue Preussische Zeitung.)

N I E M C Y.

Monachjum 24 maja. Gazeta Augsburgska donosi:

Pierwszy pociąg z Cesarsko-Królewskiem wojskiem przybył dziś w nocy o 2ej godzinie do dworca kolei żelaznej, a liczna publiczność przyjęła go z radością.

Namiot przygotowany na przyjęcie Austriaków, równie jak ozdobione austriackimi i bawarskimi chorągwiemi budy w których dla wojska pokarm i napitek przygotowano, oświecone były kagańcami ze smoły, a rozległy plac różnobarwnie przystrojony, malowniczo przedstawiał widok. Z zapalem również w ciągu dnia przyjmowały tłumy ludu późniejsi przybyli żołnierzy i hojnie ich raczyły. Hr. Clam-Gallas, komendant I austriackiego korpusu, przybędzie w przyszły czwartek pociągiem wojskowym, a J. K. M. przyjmie go w rezydencji swojej. (N. P. Z.)

P R U S S Y.

Berlin 26 maja. W niemieckich dyplomatycznych kółkach wszystkich to uderza, że poseł pruski przy dworze tuieryjskim, znalazł obecnie czas przedsięwzięcia podróży do Berlina, a to wyłącznie w celu sprowadzenia swęj rodziny do Paryża. Tak znakomity mąż stanu, nie przedsięwbrały podobnej podróży w takim czasie i w takim celu, je-

żeliby się obawiał iż mu przyjdzie niedługo Paryż opuszczać. O ile słyszymy, hr. Pourtales dziś wieczorem powróci na swoje stanowisko do Paryża.

(Neue Preus. Ztg.)

T U R C J A.

Mostar 5 maja. W dniu 2 b. m. z nadejściem nocy 500 powstańców wyruszyło z Zubzi w kierunku Trzebinji. Wybrali dzień ten dla tego, że Turcy obchodzili wilej Bajramu, spodziewali się więc napaść na nieprzygotowanych.

Mimo to wojska tureckie stojące pod miastem spostrzegłszy się, wyszły na ich spotkanie i stoczyły bitwę pod Logua o pół mili od Trzebinji.

Walka trwała trzy godziny. Powstańcy stracili 4 ludzi, widzieli się zmuszonymi do cofnięcia. Ze strony Turków było 40 rannych i tyleż między powstańcami. Do tej chwili nie wiadomo jeszcze czy pomiędzy powstańcami byli Czarnogórcy. Liczne bandy powstańców zajmują drogę pomiędzy Gazko a Fomi. Fakta te dowodzą, że nie można się bynajmniej spodziewać, aby porządek rychło był przywróconym. (Le Nord.)

XIĘZTWA NADDUNAJSKIE.

Bukareszt 15 maja. Od dnia onegdajszego konsulat jeneralny Austriacki, zawiązał na nowo stosunki z rządem Xięztw, stosunki przerwane od czasu wyboru księcia Kuzy. W nocy wystosowanej przez barona Ever do ministra spraw zagranicznych p. Karola Falbojano, znajdujemy oświadczenie, że skutkiem otrzymanych instrukcji z Wiednia, ponieważ konferencje z przyczyny nadzwyczajnych wypadków nie mogły zakończyć swych prac, przerwane stosunki napowrót zostają zawiązanemi.

Komitet centralny w Fokszanach nie mógł rozpocząć prac swoich przedwczoraj ze względu, iż kilku członków mołdawskich powołano do Jass dla objęcia stanowisk ministerjalnych.

Przygotowania wojenne wciąż idą, a tłumy młodzieży wszystkich klas zaciągają się dobrowolnie do wojska. W ministerstwie wojny panuje wielka czynność, zawierają kontrakta o bardzo znakomite dostawy, a wszystko to dowodzi, iż chcą powiększyć armję i postawić ją niejako na stopie wojennej.

Władze miejskie zniosły taxę pieczywa.

(Le Nord.)

W Ł O C H Y.

Turyń 22 maja. Tutejszy wydział bezpieczeństwa publicznego ogłosił następne rozporządzenie:

Od chwili, w której wzmożła się nadziejna ujrzenia wybuchu wojny o niepodległość włoską, liczni wygnańcy, dotknięci ciosami losu i żyjący rozproszeni po Europie, zebrali się w Piemencie. Zaledwo ozwał się szezęk broni, wychodzący ci przybyli tłumnie, równie jak i młodzi ochotnicy pragnący poświęcić swe ramie walce narodowej, a że nie wszyscy ze względu na wiek, albo siły fizyczne mogli być zaciągnięci do armji lub do oddziałów ochotniczych, wielu znalazło się w anormalnem położeniu, nie znając przepisów dotyczących emigracji. Dla uniknienia więc przykrych następstw, stanowi się:

wiące: — „mój Boże, jak że pięknym świat stworzyłeś.“

Wasag tymczasem wolno posuwał się po drodze i tak Brat kwestarz jak i Wojciech zarówno dumając zdawali się lubować pięknoscią poranku jesiennego. Ale jeżeli myśli kwestarza roily się przy poczywym ludzie, który go przed chwilą z taką serdecznością pożegnał, za to myśli starego Wojciecha były więcej cielesne, bo poprawiając to kury, to gaski, raz poraz rzucał za siebie łakome spojrzenie, gdzie były pochowane owe przysmaki wiejskich gospodyn, i jakby z niezadowolenia że ich skosztować nie może, wzdychał, wykręcał batem, potraszał głową, poprawiał się na siedzeniu, i wówczas głosem zachęty odzywał się do zwolna postępujących mierzynów. I dosyć się często widać te gastronomiczne manewra powtarzały, bo chociaż Brat kwestarz daleki myślą od takowej chętki Wojciecha, dosyć frasobliwie dumał, w końcu jednak zwrócił na to uwagę, i dorozumiawszy się o co rzecz idzie, odezwał się.

— Cóż to Wojciechu, czy ci niewygodnie siedzieć, że się tak raz po raz kręcisz i oglądasz?

— Ej! co mi ma być niewygodnie? Iuo se

się wyśpi, a dwie znowu pierzynki do przykrycia, a trzy poduszki pod głowę, a wszystko ze świeżem obleczeniem...

— To też właśnie dla tego w tylu pierzach spać nie mogłem, bo ja 25 lat mój sołtysie jak nie znam innego posłania, tylko słomą i koc z grubej wełny, który razem jest i pier-natem i pierzyną.

— Ej! mój dobrodzieju bez jedną noc, to by nie wadziło, ale ja już tak karkuluję, że ta dobrodziejowi w naszym posłaniu coś się nie upodobało...

— Ale Bóg świadkiem, że tak jest jak powiadam, ja biedny zakonnik do zbytów nie jestem przyzwyczajony, jedzenie proste, posłanie twarde, choćby chleb, woda, i goła ziemia, to zawsze przyjemniejsze będą dla mnie, jak wszystkie najwyszukańsze zbytki.

— Ej! mój dobrodzieju, tak się to mówi, ale równie co lepsze, to tego się chyta i ma-luskie dziecko.

Zakonnik starał się i dalej przekonać u-partego sołtysa, który choć już nie zaprzeczał, ale i nie potwierdzał, i tylko kiedy nie-kiedy potraszał głową lub się w nią podrapał. I wkrótce po wzajemnych żegnaniach, za wsią przy krzyżu, gromada wieśniacza

z gwarem do wsi maszerowała, a wasag kwestarza toczył się wolno po drodze wprost ku lasowi prowadząc.

Dzień się robił coraz piękniejszy, mgła zupełnie zniknęła, skowronki wyśpiewując unosiły jak gwiazdki, he! w górę wysoko, i gdyby nie sterzące ściernie po żętem zbożu, owinęte błyszczącą od promieni słońca pajęczyną, rzekłbyś że to wiosna, a nie smutna jesień. Po ziemi rosą zwilżonej, żywego ducha nigdzie nie dopatrzyłeś, płynęły na różne tony krzyżujące się głosy, co tak świat gadał dziennemi swemi sprawami. Słychać bowiem było od sąsiednich wiosek i gwar rozmowy ludzkiej i nawoływanie gospodyn na dobytek, i bicie cepów po stodołach, i radosne gęganie, kwakanie i gdakanie, gęsi, kur, kaczek, czasem jak werbel dobosza rozległ się trajkot jadącego wozu, głośnie poszczeki psa ezujnego, lub przeciągłe pianie koguta, czemu wszystkiemu zdawało się odpowiadać pole, rykiem bydła na paszę do lasu zdążającego, sztukiem kłopotek i potrzaskiwaniem z biczu pastuchów. Głosy te chociaż tak różnorodne przy rozko-szonym śpiewie ptaszyn, w całości tworzyły jednak jakąś miłą, lubą harmonję, co wydobywała z piersi czule westchnienie jakby mó-

1. Wszyscy wychodzący polityczni bez wyjątku, znajdujący się bądź w stolicy, bądź na prowincji, a nie posiadający kart wolnego pobytu, mają się stawić osobiście w przeciągu dni trzech od ogłoszenia niniejszego rozporządzenia przed władzą i doręczyć jej swe papiery oraz zameldować swoje stanowisko i mieszkanie. Dla Turynu i jego okręgu naznacza się na ten cel biuro kwestury—dla gmin, zaś prowincjonalnych, urząd miejscowy.

2. Żaden wychodziec nie będzie mógł oddalić się z miasta w którym się znajduje, bez piśmienne go zezwolenia władzy zamieszczonego na karcie pobytu. Prosta zmiana mieszkania ma być doniesiona w przeciągu 24ch godzin.

3. Przekraczający niniejsze rozporządzenia, ulegną aresztowaniu i wydaleniu z kraju.

4. Karta wolnego pobytu, odwołalna w razie nadużycia, ma być okazana na każde żądanie urzędników, agentów bezpieczeństwa publicznego i karabinierów królewskich, którym porucza się czuwanie nad wykonaniem powyższych przepisów.

Turyn 21 maja 1859 roku.

Kwestor Morys.

Wenecja 20 maja. Czytamy w *Gazecie Urzędowej Medjolańskiej*: Ces. Król. gubernator wojenny prowincji weneckich, ogłasza następujące rozporządzenie:

„Uważam za właściwe zawiadomić natychmiast mieszkańców o postanowieniach, które w myśl ogłoszonego pod dniem 30tym kwietnia b. r. stanu oblężenia, wejdą w wykonanie w Wenecji w razie, gdyby jaki nadzwyczajny wypadek nakazał alarmowanie fortecy.

1. Alarm dany będzie z fortecy 12tu wystrzałami armatniami zaraz po sobie następującymi z fortu San Giorgio Maggiore.

2. Na hasło to, każdy kto nie jest, wojskowym ma natychmiast powracać do domu, jeżeli nie chce być narażonym na przykre następstwa.

3. Wyjmuja się od tego nakazu: urzędnicy w mundurach, księża idący pełnić swoje święte obowiązki, oraz lekarze i chirurdzy zaopatrzeni w dowody stwierdzające to powołanie.

4. Bramy tak od strony lądu jak kanałów wewnętrznych, we wszystkich domach i budowlach tak publicznych jak prywatnych, mają być natychmiast pozamykane, a to pod odpowiedzialnością właścicieli, służby domowej i lokatorów; przekupniom mającym rozłożone towary po placach i ulicach dozwala się czas ściśle potrzebny do zabezpieczenia swęj własności.

5. Wszelkie bicie w wdzwony surowo się zabrania. Wszystkie kościoły i dzwonnice mają być zamknięte na klucz i pilnie strzeżone pod osobistą odpowiedzialnością proboszczów i stróżów.

6. Zabrania się przejazdu tam lub napowrót wielkimi kanałami prowadzącymi do środka miasta, dopóki nie zostanie ogłoszonym, iż czas alarmu już przeszedł.

7. Zabrania się każdemu z mieszkańców zbliżać się do fortyfikacji. Passażerowie i gondolierzy mają być posłuszni natychmiast wezwaniom wart wojskowych, żandarmów i siły zbrojnej na ten cel po-

stanowionej, a to pod surową karą. Kurjerowie i Cesar. Kr. poczta otrzyma szczegółowe instrukcje.

8. Wszyscy mieszkańcy miasta, wysep i terytorjum w zakresie fortecy leżącego mają być najściślej posłuszni moim rozkazom i żądaniom urzędników, którym takowe do wykonania i dopilnowania poruczę.

9. Własność Cesar. Król. skarbu i wojskowych wszelkiego stopnia, korpusu albo zarządu, uważać się ma za nietykalną i powierzoną honorowi i opiece właścicieli i mieszkańców w domach, gdzie się znajdują, a ci i tamci solidarnie odpowiadają za wszelkie szkody, i wynagrodzić je będą przymuszeni. Obowiązek ten w miarę okoliczności, może być rozciągnięty do mieszkańców całej ulicy, całego cyrkułu, a nawet całego miasta.

10. Cesar. Król. urzędnicy wszystkich departamentów, poznawani po mundurze, który w razie alarmu przywdziać powinni, wchodzą zupełnie w charakter wojskowych; dla tego i do nich odnoszą się przepisy objęte art. 9tym, a z chwilą danego hasła alarmu, stają się bezpośrednio zależnymi od swojej wojskowej władzy.

11. W razie gdyby alarm dany był wieczorem lub w nocy, okna pierwszych pięter w domach i budynkach natychmiast oświetlone być mają staraniem właścicieli, lokatorów lub zarządców.

Spodziewam się, że te rozkazy co do joty wykonanemi będą: celem ich jest opieka nad osobami i własnością spokojnych obywateli; spodziewam się również że nie będę nigdy w konieczności pokonywania siłą i z całą surowością praw wojennych zamachu zakłócającego porządek i spokój publiczny.

Wenecja 16 maja 1859 roku.

Cesarsko-Królewski radca tajny gubernator wojenny prowincji weneckich i komendant fortecy fmp.

Baron Alleman.
(Le Nord.)

Różne niepokojące wieści rozchodziły się wczoraj w Paryżu o bitwie, jaka miała być stoczona w dniu onegdajszym na linii rzeki Po, między francuzko-sardyńskimi a austriackimi wojskami. Od dnia 23 b. m. rzeczywście rozpoczęto, jak się zdaje, nader energiczne działania, ważnych więc depeszy wkrótce spodziewać się należy. Milczenie pod tym względem urzędowych buletynów turyńskich po dzień 25, wnosząc każe, iż nie ważnego nie zaszło. Rząd francuzki ze swęj strony o żadnem ważniejszym zajściu, któreby publiczność obchodzić mogło, wiadomości nie otrzymał. Za to otrzymujemy liczne listy z pola bitwy. Listy te żadnej widocznie nie uległy rewizji, gdyż w nader krótkim przeciągu czasu nadeszły do Francji. Wszystkie one zgadzają się na oddanie pochwały walecznemu generałowi Forey, który jest dość silnie kontuzjowany, jak również bohaterowskiemu czynowi pułkownika Cambreils, który mając z sobą zaledwie kilkuset żołnierzy, i to po większej części takich, co po raz pierwszy byli w ogniu, zdołał powstrzymać impet licznego nieprzyjaciela nim nadszedł dywizja Foreya. Dla tego zape-

wne z przyjemnością publiczność się dowie, że pułkownik Cambreils mianowany został generałem brygady.

Jeden z tych prywatnych listów wyjaśnia nam fakt, który nader żywo komentowano przed trzema dniami. Pytano się bowiem, jak to być mogło, aby tak małą dywizję Foreya, samą narażano na niechybną porażkę przeciw przemagającemu nieprzyjacielowi? Według tej korespondencji, dywizja Foreya przewidując możliwość tego wypadku, miała się zwrócić ku dywizji generała Bazaine, osłaniając kawalerję piemontką, lecz generał dowiedziawszy się nagle, że ta nieustraszona brygada szarżuje na nieprzyjaciela, i pułkownik Cambreils szalone usiłowania czyni aby ją poprzeć, ruszył naprzód, nie zważając na grożące niebezpieczeństwo, i to z takim pośpiechem, że sam z adiutantem polowym długo czekał na nadsłanianie swych pułków; szczęściem, że tylko ubranie kule mu poszarpały.

— Jeńcy austriaccy przybyli do Marsylii, zkad do którego z miast środkowych zostaną przetransportowani, gdyż wojska sprzymierzone nie dały nieprzyjacielowi sposobności do wymiany.

Ostatnie transporta konnicy francuzkiej i przyborów wojennych, nadeszły do Piemontu. Tym sposobem armja włoska znajduje się w komplecie, gdyż tak kawalerja jak i gwardja cesarska stanęły już na miejscu.

Oto buletyn urzędowy Nr 45:

Turyn 23 maja (z rana). Wczoraj nieprzyjaciel chcąc przeszkodzić rekonesansom w kierunku rzeki Sesii, rekonesansom, którym przewodniczył osobiście król sardyński, ukazał się w znacznej sile w Palestro i w innych miejscach. Jego artylerja prawie wszędzie przez naszą pokonaną i do milczenia zmuszaną była. Wysepkę naprzeciwko Terra-nova leżącą zajęły wojska królewskie. Bardzo mało z naszych poległo lub rannych zostało.

Nowe odbieramy szczegóły o walecznem prowadzeniu się 10 pułku, który onegdaj przeszedłszy rzekę Sesję po pas w wodzie, dzielnie natarł na nieprzyjaciela, wielu trupem położył i jeńców nabrał. — W bitwie pod Montebello poległ pułkownik Morelli, porucznicy Blonay, Scassi, Govone, ranni zaś są: kapitan Piola, porucznicy Salosco, Milanese i podporucznik Mayr. Generał Sonnaz otrzymał lekką kontuzję w twarz. — Nieprzyjaciel w znacznej sile stoi w Mezzanino i Vaccarezza. Zapewniają, że w pałacu del Finno, niedaleko Toricelli, rozstrzelano całą rodzinę Cignoli, składającą się z 7 czy 8 osób, a między temi 2ch chłopców nie mających jeszcze lat 10, za to, że znaleziono w tym domu broń austriacką. W Casatioma młodzieńca 17-letniego zbito kijami, a następnie rozstrzelano za to, iż zapytany, czy znajdują się Francuzi w Monistello, odpowiedział że nie. W Pinarolo zagrożono rozstrzelaniem tamecznemu adjunktowi, jeśli ich nie zawiadomi o poruszeniach Francuzów.

— Piszą z Voghery pod dniem 22 b. m., że z zabranieniem jencami austriackimi nader uprzejmie obchodzą się Francuzi. Pomiędzy jencami

wszystko rozważam, że Jegomość to strasznie umie się począć z ludowiną.

— Jak to umiem sobie począć? wytłómaczyć się jaśniej, bo ja nie wiem do czego ty to wszystko przykładasz?

— Ba! — do czego przykładam? — już cię do tego że Jegomość umie się począć z ludowiną i już cię. Bo to i klasztor uczciwie wsparli, i mnie nie lada jako pożywili, i na drogę różnych ta różności nam nadawali...

— Jakto nam? — przerwał braciszek z uśmiechem, — przecież mi się zdaje, że to dla mnie wszystko było ofiarowane?

— Albo to prawda? albo by to Jegomość wytrzymał żeby się nie miał podzielić ze starym woźnicą? — Czy to mnie pierwszy raz czy co?

— Widać mój Wojciechu, że dziś jeszcze nie mówiłeś pacierza, bo ci ciągle jedzenie stoi na myśli...

— A bo to był na to czas? ludowina od samego rana tylko sypał i sypał do worków, potem się ładowało...

— Zmówmy więc sobie najprzód pacierz, a potem zaśpiewamy jaką pieśń nabożną.

Wojciech westchnął, i z odkrytą głową idąc około wasagu, zaczął głośno odmawiać ranne modlitwy, a gdy w lesie do krzyża dojechali, zatrzymane konie wyciągnęły łby ku nęcającej ich trawie, oba padli na kolana i rozpoczęli głośno litanję do Opatrzności Boskiej.

W tem z boku lasu zaszeleściły gałęzie, z pomiędzy liści wysunęła się najprzód jedna głowa, potem druga, trzecia, dziesiąta, i w kilkanaście sekund spore gronko myśliwskiej młodzieży, z torbami i dubeltówkami na plecach, podesunęło się ku modlącym; gdy zaś najstarszy z towarzystwa ugiął z pokorą kolana opierając czoło o dubeltówkę, wtenczas wszyscy, panowie i słudzy, na klęczkach otoczyli modlących się podróżnych, chórem odpowiadając „zmiłuj się nad nami“ ile razy braciszek dosyć miłym głosem zaśpiewał:

Opatrzności Boska podpora sprawiedliwych.
Opatrzności Boska pomocy w przygodach. i t. d.

I blisko ze dwadzieścia głów kornie nachyliło się ku ziemi, tyleż dwururek zaczętniało po nad plecami, i tyleż głosów w pośród lekkiego szumu lasu, szmerem modlitwy wzbilo się do Pana nad Pany, tłumiąc nie w jednej piersi namiętność duszy, co nawet i w mo-

dlitwie nie lubi bratania się z motłochem. — Kiedy litanja ukończona została, za powstającym kwestarzem, powstało całe towarzystwo myśliwskie i pierwszy zaraz odezwał się ów najstarszy wiekiem:

— Bóg ci zapłać zacny Zakonniku, za tak piękną chwilę, jaką nas obdarzyłeś, a z kąd to Pan Bóg prowadzi, zapewne za kwestą?

— Tak jest szanowny panie, jestem kwestarz brat Tadeusz z klasztoru Bernardynów, a jadę teraz z Bolechowa zaopatrzony przez poczeiwych kmiotków...

— To nie zapomnij że i o mnie jako dzie-dzicu...

— I o mnie, proszę do Gozdowa...

— A do mnie do Dębina.

— Ja nie zapraszam, — odezwał się z lekceważeniem, a nawet szyderstwem, jakiś młody dandus, co nawet na polowaniu nie zapominał o duńskich rękawiczkach i szkieł do oczów, — nie zapraszam, bo tak kwestarzy jak i zakonników nie wielkim jestem wielbi-cielem.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

wielu znajduje się Węgrów, którzy się cieszą ze swęj niewoli, w nadziei, że Francja szlachetnie z niemi postępować będzie. — Wioska Montebello wiele ucierpiała, nie masz w niej domu, gdzieby jeszcze trupy się nie znajdowały. Casteggio było szczęśliwsze, gdyż walka zewnątrz się odbywała.

— Piszą z Alessandri pod d. 23 b. m.: Buletyn ze szpitali daje nadzieję, że prawie wszyscy ranni zostaną wyleczeni. Damy włoskie pośpieszają ze swą szlachetną pomocą. Między rannymi znajduje się jeden waleczny sierżant, który różnego rodzaju szesnastce ran otrzymał; zdaje się że powróci do zdrowia. Cesarz zanotował sobie jego nazwisko, aby go nagrodą wojskową udarować. (Le Nord.)

Czytamy w *Monitorze Toskańskim*:
Generał Benedek, raniony pod Frassinetto, umarł w Parmie wskutek ran; śmierć jego jest znakomitą stratą dla armji austriackiej, był to bowiem jeden z najlepszych jej officerów i najużyteczniejszych ludzi stanu. (Le Nord.)

Telegramy.

Paryż 27 maja. Monitor ogłasza następującą depeszę z Alessandri pod d. 26 b. m.: Nic nowego nie zaszło.

Stan zdrowia wojska wyborczy.

Paryż 27 maja (wieczorem). Depesza odebrana z Turynu donosi, że generał Garybaldi skierował się do Como i pobliż zmuszając do ucieczki 5,000 Austriaków, którzy się zebrali opodal tego miasta.

Turyń 26 maja (wieczorem). Buletyn urzędowy: Depesza z Varese donosi, że 5,000 Austriaków o godzinie czwartej uderzyło na oddział Garybaldiego.

Po trzygodzinnej walce, wojsko austriackie zostało odparte z wielką stratą, cofając się przez Maluatę drogą do Como.

Strzelcy alpejscy dzielnie walczyli uderzając na bagnety.

Varese i cały kraj okoliczny powstaje, biorąc się do broni.

Garybaldi ściga rejterującego się nieprzyjaciela. Dziś Cesarz Napoleon udał się do Verceli w towarzystwie generała Vaillant i generała La Marmora. Władze miejscowe, duchowieństwo i lud, przyjęły go z wielkim zapalem.

Turyń 27 maja. Depesza prywatna nadeszła z Neapolu donosi, że król Franciszek II ogłosił, z powodu wstąpienia swego na tron proklamację, w której ogranicza się na wyliczeniu przynależności swego poprzednika, unikając starannie wszelkiego zobowiązania się na przyszłość i oświadczając się co do obecnych wypadków we Włoszech.

Marsylja 26 maja. Parostatek *Vesuvio*, który w dniu 24 b. m. opuścił Neapol, przywiózł na swym pokładzie wielu pasażerów uciekających przed niechybnymi zamieszkami.

Dwór jest podzielony. Król polega na armji i gotuje się do uśmierzenia pałacowej rewolucji. Znakomite osoby aresztowano.

Zapewniają, że król postanowił trzymać się ścisłej neutralności, i otrzymał w tym względzie uspakajające zapewnienie od mocarstw.

Marsylja 26 maja. Poczta indyjska przywozi nam wiadomości z Hong-Kong po dzień 13 kwietnia, z Kalkuty po dzień 22, a z Alessandri po 14 b. m.

Wiadomości Hong-Kong brzmią jak następuje: Baron Gros otrzymawszy urzędowe zawiadomienie, że jego misja skończyła się, udał się na korwecie *Audacieuse* do Cejlanu, z kąd pakebotem pocztowym wyjechał do Francji.

P. Bourboulon, zastępca jego rezydować będzie w Szangai.

Wybuchły zamieszki w prowincji Szan-King.

— Wojska Chińskie skoncentrowały się w Tien-Tsing; obawiają się pewnych zajść, gdy ministrowie Anglii i Francji udadzą się do Pekinu.

— W Kantonie handel jest w zawieszeniu, wskutek obawy, aby powstańcy nie opanowali miasta, gdy się z niego wydała sprzymierzeni.

Z Kalkuty donoszą pod d. 22 kwietnia:

Nowe poruszenia powstańcze okazały się na granicach kraju Onde. Wojska powstańców jedne ukazały się w okolicach Ruttenpore, a drugie niedaleko Torlewak. Znaczna zebrała się liczba powstańców między Ganda i Fyzabad, wielu tam znajduje się sypojów. Nena-Sahib i Begum są w Bootwel na czele dość znacznego oddziału.

Dystrykt Mezapore zajęty został przez powstańców, którzy się w znacznej liczbie ukazują na prawym brzegu Gangesu.

Alexandria 14 maja. Wielkie demonstracje na cześć Włoch miały tu miejsce z okoliczności odjazdu ochotników na parowcu *Byzantin*. Pan Lesseps miał do wychodźców ognistą mowę.

Marsylja 27 maja. Donoszą z Syra pod d. 21 maja: Admirał Lavaud przybył tu z Pireus na okręcie *Pomona*; oddzielił on wszystkie swoje lżejsze statki i wysłał je w celu ścigania okrętów austriackich, które przybrały flagę grecką.

Donoszą z Messyny pod d. 22 maja: Kroazery francuskie na Adriatyku okazują wielką czynność; 12 statków zabranych przyprowadzono już do naszego portu i ztąd zostaną wysłane do Francji.

London 26 maja. Times ogłasza wiadomość o bitwie pod Montebello, nadesłaną mu przez korespondenta z głównej kwatery austriaków:

Generał Stadion dowodził, według tej korespondencji 25,000 ludzi. Generał został raniony, 10 officerów zabitych i 16 ranionych. Ogólna liczba zabitych i rannych wynosiła 500; generał Stadion się cofnął.

London 26 maja. Times donosi w liście z Paryża, że wszystkie mocarstwa z wyjątkiem Francji i Piemontu, uznały nowego króla neapolitańskiego drogą telegraficzną.

London 27 maja. Ministerjum wzywa swoich stronników, aby znajdowali się w dniu 6 czerwca na otwarciu parlamentu, donosząc, że opozycja przygotowuje wnioski nieprzyjemne w celu zwalenia gabinetu.

Morning Post mówi w dzisiejszym numerze, iż wejście Francuzów do Austrii będzie hasłem wojny powszechnej.

Times donosi, iż 6 okrętów austriackich schroniło się w Gibraltarze.

Madryt 24 maja. Mówią, że królowa Izabella znajduje się w stanie błogosławionym.

Tryest 25 maja. Telegrafują do dziennika *Presse*: Pewien hollenderski parowiec, mający się udać do Rotterdamu, opuścił naszą zatokę; został wstrzymany przed Wenecją przez znajdującą się tamże fregatę francuską, zrewidowany i napowrót do Tryestu zwrócony.

Tryest 26 maja. Fregata francuska ścigając okręt holenderski, zawiesiła flagę austriacką. Komunikacja między Odessą i Tryestem, została zawieszoną.

Angielski parowiec przybył tu wczoraj, przywozi pocztę z Liwornu.

(Schles. Zeit., N. P. Z., Le Nord i Indép. Bel.)

Literatura Perjodyczna.

Gazeta Warszawska donosi o dwóch niewielkiej ważności literackiej dziełkach, wydanych świeżo w Poznaniu.

Gazeta Codzienna pod znacznym W podaje wiadomość o wydanych w r. z. w Krakowie, nakładem D. Friedleina *Pamiętnikach Łosia* towarzysza chorągwi pancernej Władysława margrabi Myszkowskiego, wojewody krakowskiego (1646—1667). Wydawca (Żegota Pauli) umieścił w tytule nazwisko Łosia, przywiedzionemi jednak domysłami nie potrafił dowieść, że Łoś był rzeczywiście autorem tego pamiętnika. Znajdować się mają w tem dziele acz w małej liczbie nowe szczegóły to dopełniające pamiętnik Paska, to opisujące dokładniej niektóre bitwy za czasów Jana Kazimierza. Xiążeczka niewielka (w 16ce str. XXII i 118) wydana jest starannie, z objaśnieniami przypisanymi i dodaniami: 1) Instrukcji posłom kozackim do króla Polskiego 1648 r.; 2) Regestru krzywd Bohdana Chmielnickiego; 3) Listów J. L. Lubomirskiego i żony jego Barbary, i 4) Satyrycznych ówczesnych wierszy, — co wszystko ma ścisły związek z samym pamiętnikiem.

Z powodu pożaru, który jak to już donosiliśmy, miał miejsce w Brodach, *Kurjer* podaje krótki opis tego miasta leżącego w dawniej Czerwonej Rusi, dziś w cyrkułe Złoczowski, na granicy gubernji Wołyńskiej, o 15 mil od Lwowa. Brody były niegdyś dziedzictwem Stanisława Koniecpolskiego hetmana W. K., który też umarł w tych dobrach 1646 r. Dziś miasto ma 25,000 ludności, z gmachów prócz zamku, 4 kościoły greko-unickie, jeden katolicki, piękny szpital, szkoły, sąd handlowy, 3 synagogi, 100 bóżnic i bibliotekę hebrajską z 8,000 xiążek złożoną, starozakonni bowiem stanowią dwie trzecie ludności. Miasto handlowe bardzo, ma znaczne dwa jarmarki na Trzy króle i na św. Łukasza.

Warschauer Zeitung kończy artykuł o wystawie krajowej i zdaje sprawę z ostatniego koncertu H. Herza.

DONIESIENIA.

Wydział górnictwa przy komisji rządowej przychodów i skarbu.

Wydział górnictwa w Królestwie Polskim, podaje do wiadomości, iż w biurze jego w dniu 9 (21) lipca r. b., o godzinie 1ej po południu, odbędzie się licytacja za deklaracjami opiewającymi w połączeniu z głośną, na oddanie w wie zyste posiadanie zakładu stali i wyrobów stalowych w Serocku, położonego w gubernii i powiecie Lubelskim, okręgu Lubartowski, w którego części, za wybudowaniem pieca kopulowego, urządzono także wyrób machin rolniczych. Vadium do tej licytacji oznacza się w ilości rs. 3000 i deklaracja podana być winna, podług następującego wzoru: „W skutku ogłoszenia wydziału górnictwa z dnia 13 (25) maja r. b., podając niniejszą deklarację, iż obowiązuję się wziąć w posiadanie wieczysto-dzierżawne zakład górnictwa w Serocku, z wszystkimi do niego należącymi gruntami i budowlami, za prawo zaś tego posiadania, za budowę i inne użytki, oprócz ciężarów do nich przywiązanych, obowiązuję się zapłacić wydziałowi górnictwa sumę rs. N. wyrażonej rubli srebrną (tu wypisać literami cenę ofiarowaną), poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom, w warunkach licytacyjnych objętych, przezeńmi odczytanym, zrozumianym i podpisanym. Kwit kasy głównej Królestwa, albo banku Polskiego, albo też składu głównego żelaza rządowego w Warszawie, na złożone vadum rs. 3000 dołączam, które w razie nie utrzymania się na licytacji sam odbiorę. Stale moje zamieszkanie jest (wypisać miejsce zamieszkania, najbliższej stacji pocztowej N., a jeżeli w Warszawie pod nr. N.) Pisałem w N. dnia N. meca N. 1859 r. (Podpisać czytelnie imię i nazwisko).“ Każda deklaracja winna być zapieczętowana lakiem i mieć adres: „Do własnych rąk dyrektora wydziału górnictwa, deklaracja do zakładu Seroek.“ Deklaracje przez pocztę, po terminie licytacyjnym do wydziału górnictwa nadeszłe, za żadne uważane będą. Otwarcie wszystkich złożonych deklaracji, nastąpi w terminie licytacyjnym, to jest dnia 9 (21) lipca r. b. o godzinie 1ej po południu, poczem pomiędzy obecnymi konkurentami nastąpi głośna in plus licytacja. O stanie zakładu Seroek, każdy może się przekonać na miejscu, zaś warunki licytacyjne, są do przejrzenia w biurze wydziału górnictwa i u naczelnika zakładu Seroek. — Warszawa dnia 13 (25) maja 1859 r. — Dyrektor wydziału, generał-major, Jossa. — Za naczelnika kancelarii, Nonopacki. (Nr 181.—1.)

NASIEŃIA RZEPY

ścierniowej, ugorowej, wodnej, jesienniej i turnipsu angielskiego.

Proszku perskiego

na wygubienie wszelkiego rodzaju domowego robactwa, dostać można w składzie nasion i cukru **Dr. Fr. Betzhold**, przy ulicy Senatorskiej Nr. 471, obok Resursy. (Nr. 480.—1.)

Kantor stręczeń

NAUCZYCIELEK I NAUCZYCIELI

Przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście, wprost Dobroczyńności Nr 435, na pierwszym piętrze.

Zawiadania osoby interesowane, iż w powyższym kantorze, są do umieszczenia osoby z różnym wykształceniem naukowym i talentami guwernantki Polki, posiadające prócz obcych języków i nawet klasycznych, muzykę, śpiew i rysunki. — Guwernerzy z zagranicznych uniwersytetów Polacy i cudzoziemcy, Niemki bony, nauczycielki i nauczyciele udzielający lekcje na godziny, korepetytorzy i korepetytorki. — Helena Nowolecka. (Nr 166.—3.)

ZAKŁAD

ROLNICZO-PRZEMYSŁOWO-LEŚNY

Ma honor donieść, iż odebrał transport SIKAWEK rozmaitej wielkości, tak do gaszenia pożarów, jak i do polewania ogrodów zdalnych.

Ostrowski et comp.

przy ulicy Rymarskiej wprost kom. skarbu nr 471. (Nr 155.—4.)

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Bogucki Romuald ob. z Borowego nr 625. — Czachowski Julian ob. z Sarny nr 603. — Grocholski Adolf b. marszałek szlachty z Cesarstwa nr 613. — Konopacki Prokop ob. z gubernji Wołyńskiej nr 623. — Lubomirski Władysław xiąże z Mohylewa nr 414. — Ołoch Tomasz ob. z Miedzechowa nr 603. — Radziwiłł Mikołaj xiąże z Cesarstwa nr 613. — Wąsowicz Tomasz oby. z Tłuchówka nr 585. — Zbyszewski Karol ob. z Kijowa nr 613. — Czacki Włodzimierz hrabia z Paryża nr 613. — Hurko Alexander ob. z Paryża nr 460. — Iliński Tymofiej radca koleg. profesor uniwersytetu z Paryża nr 414. — Salomon Jan pułkownik wojsk włoskich i Sawojow Konstanty tłumacz z Bukaresztu nr 604.

WYJECHALI Z WARSZAWY.

Domański Władysław ob. do Miechowa. — Górski Konstanty ob. do Tułomina. — Mleczko Henryk oby. do Radomia. — Skulski Ignacy ob. do Polanicy. — Wodzicki Franciszek hrabia do Złotego. — Zawistowski Lucjan ob. do Grodna. — Lebrun August kupiec do Paryża. — Lubieńska Konstancja hr. do Karlsbad. — Zaleski Jakób lekarz do Paryża.

TEATR WIELKI. Dziś: Życie szulera.

TEATR ROZMAITOSCI. Jutro pierwszy raz

Dwie margrabiny. — Pamiętnik.